

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

*****

สภาพการบริหารงานการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
The State of Social and Public Service Administration of the Schools
Under Buriram Primary Educational Service Area Office 1

ณัฐกานต์ แก้วดี

นักศึกษาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์¹

E-mail: natthakan.edadmin65@bru.ac.th

เกษสุดา บุรณพันธ์ศักดิ์

อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์²

E-mail: katsuda.bp@bru.ac.th

พัชนี กุลทานันท์

อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์²

E-mail: phatchanee.kt@bru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูจำนวน 334 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน และทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น มีค่าความเชื่อมั่น 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ ความแปรปรวน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) สภาพการบริหารงานการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และ 3) สภาพการบริหารงานการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวม ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนออกแบบกิจกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7

วันที่ 1 สิงหาคม 2567

*****

คำสำคัญ: การบริหารงานการกิจกรรม, กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

Abstract

This research aimed to study and compare the social and public service administration of the schools, as perceived by teachers and classified by work experience and the size of their schools under the Buriram Primary Educational Service Area Office 1. The sample group consisted of 334 teachers, the sample size was determined according to Krejcie and morgan's table and perform multi-stage random sampling. The instrument used for data collection was a questionnaire, created by the researcher, with a reliability value of 0.99. The statistical methods used in the data analysis included mean, standard deviation, t-test, and analysis of variance. The results revealed that: 1) The social and public service administration of the schools, according to the teachers' overall opinion and in each aspect, is at a high level. 2) The social and public service administration of the schools, as perceived by teachers and classified by work experience, overall aspect were not different. However, no significant differences were observed and 3) The social and public service administration of the schools classified by school size. When considering various aspects, it was found that there was a statistically significant difference at the .05 level in activity design planning. However, there were no significant differences observed in other aspects.

Keywords: Activity Management, Social and Public Benefit Activities.

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ให้มีคุณภาพด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่จัดอย่างเป็นกระบวนการด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลายให้ได้รับประสบการณ์จริง มีความหมาย มีคุณค่าในการพัฒนาให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม การเสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมุ่งพัฒนาผู้เรียน

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

*****

ให้ใช้องค์ความรู้ทักษะ และเจตคติจากการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติกิจกรรมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ เกิดทักษะการทำงาน และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แบ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็น 3 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรมแนะแนว 2) กิจกรรมนักเรียน และ 3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) ซึ่งเป็นหน้าที่หลักของสถานศึกษาทุกแห่งที่ต้องเน้นการปลูกฝังทัศนคติ พฤติกรรมและสร้างเยาวชน เป็นคนเก่ง เป็นคนดี มีคุณลักษณะและมีสมรรถนะตามที่หลักสูตรกำหนด เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วยรูปแบบ กระบวนการ วิธีการที่หลากหลาย ให้ผู้เรียน ได้รับประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง ในการพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้าน ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มุ่งสร้างเจตคติ ปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยม (เจษฎา บุญมาโฮม, 2558)

จากรายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ได้รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าผลการติดตาม ประเมินผล การบริหารและการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตัวชี้วัดที่ 11 ร้อยละของผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระดับดีขึ้นไปอยู่ในระดับคุณภาพ “พอใช้” ทำให้ต้องมีการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ในแต่ละระดับชั้นอย่างเร่งด่วน ด้วยเหตุนี้ทำให้สถานศึกษาจำเป็นต้องพัฒนากิจกรรมหรือออกแบบกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ที่หลากหลายให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ภายใต้การกำกับ ดูแล และขับเคลื่อนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1, 2565)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้นส่งผลให้การบริหารงานการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ยังต้องพัฒนาและส่งเสริมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในสถานศึกษาผ่านรูปแบบกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ที่หลากหลาย เพื่อขับเคลื่อนให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพและมุ่งหวังเสริมสร้าง

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

*****

จิตสาธารณะให้เกิดกับผู้เรียนอย่างเร่งด่วน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสภาพการบริหารงานการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ของครูจำแนกตามประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอการบริหารงานการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

1. ประสบการณ์การทำงาน
  - 1.1 น้อยกว่า 10 ปี
  - 1.2 10 ปีขึ้นไป
2. ขนาดของสถานศึกษา
  - 2.1 ขนาดเล็ก
  - 2.2 ขนาดกลาง
  - 2.3 ขนาดใหญ่
  - 2.4 ขนาดใหญ่พิเศษ

ตัวแปรตาม

- สภาพการบริหารงานการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ของสถานศึกษา แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)
1. การสำรวจความต้องการจำเป็น
  2. การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา
  3. การวางแผนออกแบบกิจกรรม
  4. การปฏิบัติตามแผน
  5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

*****
วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2,546 คน จากสถานศึกษาทั้งหมด 201 โรงเรียน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 334 คน แล้วทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่มตามขนาดของสถานศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามและหนังสือถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วขอรับแบบสอบถามด้วยตนเอง เก็บรวบรวมข้อมูลกลับคืนมาได้ 334 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ (Percentage) เสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนและร้อยละ
2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการบริหารงานการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และจัดอันดับเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการบริหารงานการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยวิเคราะห์การทดสอบด้วยค่าที (t - test แบบ Independent Samples Test) และความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แล้วจึงใช้วิธีการเปรียบเทียบพหุคูณแบบ LSD (Fisher's Least-Significant Different)

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

*****

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการบริหารงานการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ด้าน	การบริหารงานการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1	ด้านการสำรวจความต้องการจำเป็น	4.24	0.61	มาก	3
2	ด้านการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา	4.22	0.62	มาก	5
3	ด้านการวางแผนออกแบบกิจกรรม	4.23	0.59	มาก	4
4	ด้านการปฏิบัติกิจกรรมตามแผน	4.27	0.53	มาก	2
5	ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	4.30	0.55	มาก	1
รวมเฉลี่ย		4.25	0.43	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารงานการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.55) รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติกิจกรรมตามแผน ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.53) และด้านที่ต่ำสุดคือ ด้านการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.62) ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

*****

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับการบริหารงานการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและ
สาธารณประโยชน์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน

ด้าน	การบริหารงานการจัดกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ของสถานศึกษา	ประสบการณ์ในการทำงาน				t	P
		น้อยกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการสำรวจความต้องการจำเป็น	4.28	0.59	4.22	0.62	0.98	0.37
2	ด้านการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา	4.25	0.58	4.20	0.64	0.68	0.49
3	ด้านการวางแผนออกแบบกิจกรรม	4.31	0.54	4.18	0.61	1.95	0.05
4	ด้านการปฏิบัติกิจกรรมตามแผน	4.29	0.53	4.25	0.53	0.71	0.48
5	ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	4.26	0.55	4.33	0.55	-1.15	0.25
รวมเฉลี่ย		4.28	0.45	4.24	0.42	0.86	0.39

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและ
สาธารณประโยชน์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความ
ความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

*****

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครู การบริหารงานการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงาน การจัดกิจกรรม เพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์ของ สถานศึกษา	ขนาดของสถานศึกษา								F	P
	เล็ก		กลาง		ใหญ่		ใหญ่พิเศษ			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการสำรวจ ความต้องการจำเป็น	4.18	0.65	4.26	0.59	4.50	0.44	4.35	0.60	0.98	0.39
2. ด้านการวิเคราะห์ สาเหตุของปัญหา	4.23	0.63	4.21	0.61	4.19	0.69	4.36	0.68	0.20	0.89
3. ด้านการวางแผน ออกแบบกิจกรรม	4.11	0.62	4.28	0.56	4.56	0.46	4.21	0.59	2.68*	0.04
4. ด้านการปฏิบัติ กิจกรรมตามแผน	4.22	0.55	4.29	0.51	4.59	0.47	4.22	0.69	1.13	0.33
5. ด้านการแลกเปลี่ยน เรียนรู้	4.28	0.61	4.30	0.52	4.46	0.46	4.31	0.55	0.45	0.71
รวมเฉลี่ย	4.20	0.48	4.27	0.39	4.48	0.40	4.29	0.54	1.14	0.33

* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนออกแบบกิจกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

อภิปรายผล

1. สภาพการบริหารงานการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติกิจกรรมตามแผน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านด้านการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาได้มีการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต ช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นกระบวนการด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลายให้ได้รับประสบการณ์จริงอย่างมีความหมาย มีคุณค่าต่อการพัฒนาให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ตามที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2553) ได้ระบุว่า กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์เป็นกิจกรรมที่ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะหรือบริการ สังคม ชุมชน ประเทศหรือสังคมโลก มีการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ การวางแผน การทำงาน และตรวจสอบความก้าวหน้า ใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดเป็นจิตอาสาที่ไม่มีค่าตอบแทน เป็นกิจกรรมที่ให้ความตระหนักรู้มีสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อสังคม ด้วยเหตุนี้ แนวการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ซึ่งต้องเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสำรวจความต้องการจำเป็น วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา วางแผนออกแบบกิจกรรม ปฏิบัติกิจกรรมตามแผน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ดังนั้นด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่ดำเนินการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้รับความรู้ถึงกิจกรรมที่ดำเนินการหรืออาจดำเนินการร่วมกันเพื่อสร้างหรือปลูกฝังกิจกรรมที่ประสบผลสำเร็จให้มีการได้พัฒนาต่อยอดมากขึ้นอันจะนำไปสู่การพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติ

ส่วนด้านการปฏิบัติกิจกรรมตามแผน สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีการปฏิบัติกิจกรรมตามแผนอาจเป็นเพราะกิจกรรมที่ดำเนินการมีขอบข่ายระยะเวลาที่ชัดเจนในการปฏิบัติกิจกรรม ส่งผลให้สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเต็มเวลาและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านอื่น ๆ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ที่สามารถทำผ่านกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียนโดยการลงมือปฏิบัติในสถานที่และประสบการณ์จริง ในระยะเวลาที่กำหนดสอดคล้องกับแนวคิดของ จิตติรัตน์ แสงเลิศอูทัย และคณะ (2563) ให้ความหมายปฏิบัติการตามแผนว่าเป็นกระบวนการที่บุคคลปฏิบัติกิจกรรมและเรียนรู้ไปพร้อมกัน เป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริม ให้ผู้เรียนนำ

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7

วันที่ 1 สิงหาคม 2567

*****

ประสบการณ์เดิมที่มีอยู่มาผนวกรวมกับองค์ความรู้ใหม่ที่สร้างขึ้นด้วยขั้นตอนที่เป็นระบบ การเรียนรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมทางการศึกษาจึงเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่หลอมรวมความรู้เดิมและประสบการณ์ใหม่เข้าด้วยกันจนเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่นำไปสู่การแก้ปัญหาหรือพัฒนางานได้ทั้งของครู ผู้เรียนและกลุ่ม โดยมีครูเป็นพี่เลี้ยงและให้คำปรึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง การเรียนรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกนำไปใช้ในวงการศึกษาย่างแพร่หลาย

ส่วนด้านการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาสถานศึกษาจำเป็นต้องทำการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาหรือปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น รวมถึงการตัดสินใจเลือกและออกแบบกิจกรรมที่จะส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ตรงตามบริบทของหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ดังแนวคิดของ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2563) กล่าวถึงการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา การจำแนก แยกแยะ องค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกเป็นส่วน ๆ เพื่อค้นหาว่าทำมาจากอะไร มีองค์ประกอบอะไร ประกอบขึ้นมาได้อย่างไรเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างไร

2. การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูโดยจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

2.1 ผลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นครู เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร เป็นกิจกรรมที่ถูกต้องดำเนินการขึ้นเพื่อให้ประโยชน์แก่สังคมและส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน สามารถจัดกิจกรรมได้หลากหลายรูปแบบทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรับผิดชอบ ความเสียสละต่อสังคม และมีจิตสาธารณะ สร้างจิตสำนึกที่ดีในการจัดกิจกรรมให้ท้องถิ่น ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ส่งผลให้ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันต้องปฏิบัติกิจกรรมตามหลักสูตรกำหนดทำให้ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามงานวิจัยของ สุพรรณณี บุญจูง (2558) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่าง เนื่องจากสถานศึกษาจะต้องดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์เพื่อสำรวจความต้องการจำเป็นทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

*****

2.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นครู เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานการจัดกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนออกแบบกิจกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วยุรี กองเส็ง (2557) ได้ศึกษาบทบาทในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 พบว่า การเปรียบเทียบบทบาทในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในสถานศึกษาขนาดเล็กมีความคิดเห็นด้านการวางแผนออกแบบกิจกรรม แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ด้านการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ซึ่งเป็นด้านที่ต้องพัฒนาเร่งด่วน ด้วยการมีสถานศึกษาต้องมีการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาต่าง ๆ ก่อนตัดสินใจเลือกกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ที่เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา ชุมชนและประเทศชาติได้เหมาะสม การจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศในแต่ละปี
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรส่งเสริมกิจกรรม ที่ช่วยเสริมสร้างความคิดและแนวทางการขับเคลื่อนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพสถานศึกษาอันเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีการสร้างรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้พัฒนาต่อยอดในการจัดกิจกรรม
3. ด้านการวางแผนออกแบบกิจกรรมของสถานศึกษาขนาดเล็ก และขนาดกลาง มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรกำหนดนโยบาย และรูปแบบในการขับเคลื่อนสถานศึกษาแบบบูรณาการ เนื่องจากปัญหาขนาด ของสถานศึกษามีสภาพบริบทที่ต่างกัน มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน กำหนดและทำข้อตกลงร่วมกันในการพัฒนาการศึกษาในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาปัจจัยและแนวทางการบริหารงาน การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เพื่อค้นหาปัจจัยเชิงสาเหตุและรูปแบบส่งเสริมการบริหารงาน ซึ่งนำไปสู่การออกแบบและวางแผนพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลยิ่งขึ้น

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ :
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- .. (2553). **แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2551**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2563). **การคิดเชิงวิเคราะห์**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : ชัคเซส.
- จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัยและคณะ. (2563, กันยายน – ธันวาคม). “วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏ
เพชรบุรี”. **การเรียนรู้จากการปฏิบัติ**. 10(3) : 156.
- เจษฎา บุญมาโฮม. (2558). **หลักการแนะแนวและการพัฒนาผู้เรียน**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). นครปฐม : สไมล์พรีนติ้ง
แอนด์ กราฟิก ดีไซน์.
- วยุรี กองเส็ง. (2557). **บทบาทในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหาร
การศึกษา). นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. (2565). **รายงานการดำเนินงาน ประจำปี
งบประมาณ 2565**. บุรีรัมย์ : กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
บุรีรัมย์ เขต 1.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **การจัดระบบบริหารและสารสนเทศภายใน
สถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุพรรณณี บุญจุง. (2557). **สภาพการบริหารงานกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2**. สารนิพนธ์ ค.ม. (การบริหาร
การศึกษา). อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.